

BỘ TÀI NGUYÊN VÀ MÔI TRƯỜNG CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Số: /BTNMT-MT
V/v sử dụng cát biển làm vật liệu san lấp
phục vụ các công trình giao thông

Hà Nội, ngày tháng năm 2024

Kính gửi: Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương

Thực hiện chỉ đạo của Thủ tướng Chính phủ và Phó Thủ tướng Trần Hồng Hà tại các Thông báo: số 490/TB-VPCP ngày 26/10/2024 và số 538/TB-VPCP ngày 01/12/2024 của Văn phòng Chính phủ, Bộ Tài nguyên và Môi trường đề nghị Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương thực hiện một số nội dung về công tác bảo vệ môi trường liên quan đến việc sử dụng thí điểm cát biển làm vật liệu san lấp phục vụ các công trình giao thông như sau:

1. Quán triệt và chỉ đạo chủ dự án phải nghiên cứu, đánh giá đầy đủ các yếu tố liên quan đến điều kiện địa chất, thổ nhưỡng, kinh tế - xã hội khu vực chịu tác động bởi các dự án công trình giao thông trọng điểm trong giai đoạn xem xét quyết định hoặc chấp thuận chủ trương đầu tư dự án; không sử dụng cát biển để san lấp, đắp nền các khu vực có địa chất nền không đồng nhất¹. Trường hợp bắt buộc phải sử dụng cát biển làm vật liệu san lấp thì ưu tiên áp dụng cho các đoạn tuyến thuộc khu vực hiện trạng có điều kiện thổ nhưỡng với độ mặn bằng hoặc cao hơn độ mặn có trong cát biển được sử dụng làm vật liệu san lấp² và có hoạt động khai thác tài nguyên nước, sản xuất nông nghiệp, nuôi trồng thủy, hải sản phù hợp với nguồn nước nhiễm mặn.

2. Đối với các khu vực có điều kiện thổ nhưỡng với độ mặn thấp hơn độ mặn có trong cát biển dùng để san lấp, ít khả năng chịu tác động của hiện tượng sạt lở, sụt lún và các tai biến thiên nhiên, việc sử dụng cát biển để san lấp mặt bằng phải bảo đảm không để các khu vực lân cận bị gia tăng độ mặn từ hoạt động san lấp thông qua các yêu cầu về thi công và xử lý vật liệu san lấp như sau:

a) Trên cơ sở điều kiện canh tác, sản xuất tại khu vực thi công dự kiến sử dụng cát biển, các tiêu chuẩn, quy chuẩn về độ nhiễm mặn của đất nông nghiệp, mặt nước nuôi trồng thủy sản làm cơ sở cho việc sử dụng cát biển cho các dự án giao thông³, kết quả thí nghiệm của cát biển tại mỏ dự kiến khai thác, cần có biện pháp xử lý cát biển để giảm độ mặn, căn cứ độ mặn sau khi xử lý để xác định phạm vi sử dụng cát biển, xây dựng phương án, chỉ dẫn kỹ thuật thi công trước khi triển khai thi công. Đồng thời, cần đảm bảo quá trình xử lý độ mặn không gây tác động, ảnh hưởng đến các hoạt động kinh tế - xã hội ở khu vực thực hiện việc giảm độ mặn của vật liệu;

¹ Điều kiện địa chất đồng được xác định dựa trên tính tương đồng về độ ổn định, độ chịu tải và các chỉ tiêu cơ lý của đất, bao gồm: thành phần hạt, độ ẩm, dung trọng tự nhiên, khối lượng riêng, độ rỗng, độ lún, độ bão hòa...

² Xác định trên cơ sở phân tích nồng độ muối hòa tan trong vật liệu san lấp và thổ nhưỡng khu vực thực hiện có sự tương đồng về độ ẩm, lượng ngầm nước. Việc xác định các khu vực nhiễm mặn được thực hiện trong hoạt động điều tra, khảo sát, phân tích điều kiện địa chất, thổ nhưỡng của quá trình xem xét, quyết định hoặc chấp thuận chủ trương đầu tư.

³ Công văn số 2841/BNN-KL ngày 19/4/2024 của Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn.

b) Trường hợp không thể xử lý độ mặn đảm bảo yêu cầu về môi trường, có thể thực hiện việc đắp nền đường giao thông qua giải pháp kỹ thuật sử dụng các vật liệu chống thấm (màng chống thấm HDPE được gia cố lớp lót vải địa kỹ thuật, các chất phụ gia, vật liệu chống thấm kết hợp với xây kè hai bên,...) để ngăn cách cát biển với môi trường xung quanh. Hạn chế, giảm thiểu tối đa các tác động gây gia tăng độ mặn diện rộng sang các khu vực lân cận làm ảnh hưởng đến đời sống và hoạt động sản xuất của nhân dân. Không để nước mưa từ khu vực đắp nền đường bằng cát biển trong quá trình thi công chảy tràn sang các khu vực lân cận, thiết kế mặt cắt đắp nền đường phù hợp với mặt cứng không thấm nước của các tuyến đường giao thông để khu trú cát biển trong phạm vi sử dụng vật liệu;

c) Xây dựng và tuân thủ triệt để chương trình quan trắc và giám sát môi trường đất, nước dưới đất và nước mặt dọc hành lang tuyến đường giao thông sử dụng cát biển và khu vực lân cận đảm bảo theo dõi, phát hiện kịp thời các điểm gia tăng độ mặn và khu bị chịu tác động ảnh hưởng. Dừng hoạt động thi công, báo cáo cơ quan nhà nước có thẩm quyền và thực hiện các giải pháp khắc phục cụ thể để không chế và ngăn chặn sự lan truyền nước nhiễm mặn ra các khu vực lân cận gây tác động xấu đến môi trường, đời sống dân sinh và các hoạt động phát triển kinh tế - xã hội.

3. Chỉ đạo chủ dự án đầu tư trong quá trình sử dụng cát biển làm vật liệu san lấp tại dự án có trách nhiệm thực hiện nghiêm các yêu cầu về bảo vệ môi trường như sau:

- Tổ chức khảo sát, xác định và quyết định phạm vi thi công sử dụng cát biển; phê duyệt đề cương quan trắc môi trường và lựa chọn đơn vị tư vấn đủ năng lực thực hiện; phê duyệt chỉ dẫn kỹ thuật thi công - nghiệm thu theo quy định của pháp luật về xây dựng.

- Yêu cầu, theo dõi, giám sát các nhà thầu thi công thực hiện nghiêm túc, đầy đủ các yêu cầu về bảo vệ môi trường, kiểm soát chặt chẽ độ mặn trước và trong suốt quá trình thi công; bố trí hệ thống thoát nước để dẫn nước từ bãi tập kết, phạm vi thi công nền đường về khu vực phù hợp; thực hiện đầy đủ, đáp ứng các yêu cầu của các tiêu chuẩn hiện hành về thi công, nghiệm thu.

Trường hợp thi công qua khu vực nhiễm phèn phải có giải pháp ém phèn, xử lý không cho đất nhiễm phèn tiếp xúc với không khí, ngăn ngừa lớp phèn tiềm tàng bị oxi hoá thành phèn hoạt động. Thực hiện quan trắc, giám sát độ phèn đồng thời với độ mặn tại khu vực thực hiện san lấp có đất bị nhiễm phèn và quan trắc, giám sát độ phèn tại vị trí các bãi đổ đất đá thải.

- Chủ động xây dựng phương án khả thi và triển khai biện pháp xử lý sự cố môi trường kịp thời trong quá trình thí điểm sử dụng cát biển.

4. Đối với các dự án phát triển hạ tầng giao thông trọng điểm đã được phê duyệt kết quả thẩm định báo cáo đánh giá tác động môi trường nhưng không có nội dung sử dụng cát biển làm vật liệu san lấp, trong trường hợp chủ dự án đề nghị được sử dụng cát biển làm vật liệu san lấp, đề nghị Ủy ban nhân dân các

tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương hướng dẫn chủ dự án tự đánh giá tác động đến môi trường, xem xét, quyết định và chịu trách nhiệm trước pháp luật đối với hoạt động này theo quy định tại điểm c khoản 4 điều 37 Luật Bảo vệ môi trường năm 2020. Việc đánh giá tác động đến môi trường phải bảo đảm các yêu cầu tại Mục 1, 2 và 3 Công văn này.

5. Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương có trách nhiệm báo cáo đầy đủ tình hình triển khai thực hiện, các vấn đề môi trường nổi cộm trong quá trình thi công và khi các dự án giao thông sử dụng thí điểm cát biển để san lấp về Bộ Tài nguyên và Môi trường, Bộ Giao thông vận tải định kỳ hàng năm và trong trường hợp xảy ra sự cố môi trường. Trên cơ sở đánh giá tình hình triển khai thực hiện, căn cứ vào điều kiện và nhu cầu thực tế của từng địa phương, Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương nghiên cứu đề xuất phương án triển khai sử dụng cát biển phục vụ cho các dự án khác có nhu cầu san lấp tại địa phương.

Trên đây là một số nội dung liên quan đến việc sử dụng cát biển làm vật liệu đắp nền đường giao thông, Bộ Tài nguyên và Môi trường gửi Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương để biết và thực hiện./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Thủ tướng Chính phủ (để báo cáo);
- PTTg CP Trần Hồng Hà (để báo cáo);
- Bộ trưởng Đỗ Đức Duy (để báo cáo);
- Các Thứ trưởng;
- Văn phòng Chính phủ;
- Bộ Giao thông vận tải (để phối hợp);
- Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn (để phối hợp);
- Các Vụ: PC, KH&CN;
- Các Cục: KSONMT, ĐCVN, KSVN, QLTTN;
- Sở Giao thông vận tải các tỉnh, TP trực thuộc TW;
- Sở Tài nguyên và Môi trường các tỉnh, TP trực thuộc TW;
- Lưu: VT, MT.

**KT. BỘ TRƯỞNG
THỨ TRƯỞNG**

Lê Công Thành